

שומרי הסף של היהדות

מאת משה פייגלין

יד' אב, תש"ע
25 יולי, '10

על מה בעצם מתווכחים שם, בכל הנושא הזה של חוק הגיור? ישראל ביתנו והמפלגות החרדיות מייצגים את שני הקצוות. ישראל ביתנו מזוהה יותר מכל מפלגה אחרת עם אותו ציבור המבקש מענה בתחום הזה, והמפלגות החרדיות מזוהות יותר מכל כמי שמערימות את עיקר הקשיים בדרך לפתרון.

ובכן, שני הקצוות הללו הגיעו להסכמה והביאו הצעת חוק משותפת שאמורה לפתור את העניין. כבכל עניין פוליטי – גם מאחורי ההצעה הזו ישנם מן הסתם גם אינטרסים שונים ומשונים – זו דרכה של הפוליטיקה. אולם הענן הפוליטי אינו מאפיל על העובדה שמיצגיה הראשיים של בעיה כואבת בחברה הישראלית הצליחו להגיע להסכמה ביניהם, וכל שנותר הוא לתת להסכמה הזו גושפנקא חוקית בכנסת.

מהות ההסכמה היא שסמכות הגיור תהיה בידי הרבנות הראשית בלבד – הווה אומר רק גיור אורתודוקסי יחשב כגיור במדינת ישראל, אך המתגייר יוכל לבחור לעצמו כל אחד מרבני הערים לצורך הגיור – כלומר תהיה דרך להתמודד עם החשש מרבנים הנוטים להחמיר במיוחד. החוק מכיל פרצות, יש בו חסרונות ואני, למשל, בכלל לא מבין מדוע מדינה צריכה לחתן, לגרש, או לגייר אנשים. עשינו את זה מצוין 2000 שנה בלעדיה ולא בשביל זה הקמנו אותה – אבל כל החסרונות והתהיות אינן משנות את העובדה שבמסגרת המציאות הקיימת הצעת החוק הזו נשמעת טוב. טוב מאוד אפילו – וכל הכבוד לח"כ רותם שיזם אותה.

היכן, אם כן, הבעיה? על מה יצא הקצף?

בואו ונבין למה בעצם רוצים המתגיירים להתגייר. יש גויים גמורים שמבקשים להצטרף למשפחת עם ישראל כי הם מאמינים באלוהיו וחפצים בתורתו. היהדות אינה מסיונרית. שלא כנצרות וכאסלאם – אין היא ששה לצרף אליה חברים חדשים, אך היא מאפשרת לעשות זאת כאשר מתקיימים שני פרמטרים אותם למדנו מרות המואביה. "עמך עמי ואלוהיך אלוהי", אומרת רות לנעמי חמותה המפצירה בה לנטוש אותה ולהישאר בשדות מואב. כלומר ההצטרפות לעם ישראל צריכה להכיל גם את החיבור אל הלאום וגם את החיבור לאמונתו. מתגיירים כאלה, שרוצים להתגייר מסיבות עקרוניות, לא יבקשו לעצמם שום הקלות וככל הנראה הבעיה שאנו מדברים עליה לא בדיוק נוגעת להם.

אהה! אתם ודאי אומרים לעצמכם – ומה עם מי שאינם יהודים ונאלצים להתחתן בחו"ל?

אישית אני חושב שצריך לשקול בחיוב את האפשרות לאפשר נישואים אזרחיים במשרד הפנים. שיבואו לפקיד שני אזרחים המחזיקים בתעודת זהות ישראלית, יבקשו להירשם כנשואים – ויקבלו תעודה זר פרחים. אינני רואה כל בעיה בעניין הזה. אבל בואו ונעזוב שוב את הרעיונות שלי ונתייחס למצב הקיים.

האם באמת אנשים מתגיירים כדי שיוכלו להתחתן בארץ? הרי הרבה יותר פשוט וקל לקפוץ לקפריסין לירח דבש, להתחתן שם, לחזור לארץ ולהיות מוכרים כזוג נשוי לכל דבר ועניין. יותר מזה, מבחינת ההטבות והזכויות – עדיף לזוגות הללו לא להתחתן כלל. לא מעט זוגות נשואים, מתגרשים וממשיכים לחיות יחד כדי לקבל כל אחד בנפרד, זכויות של חד-הוריים וזכויות נוספות.

מי שהצליח לעקוב עד כאן כבר מבין שהמאבק על נושא הגיור אינו קשור כלל לתנאים וזכויות חומריות. אז מה היא בעצם הבעיה?

לגבי רוב המתגיירים הבעיה היא בעיה של זהות. הם באו לכאן כי ברוסיה זיהו עצמם כיהודים, או שנציגי הסוכנות שיקרו להם ושכנעו אותם שהם יהודים ועכשיו כשמתברר שזה לא בדיוק כך, קשה להם לראות עצמם פתאום כאזרחים סוג ב' במדינת היהודים.

גויים גמורים – כאלה שהולכים לכנסיה – לא מבקשים להתגייר ולהתאים עצמם למדינה. להיפך, הם מבקשים כמו המיעוט הערבי, להתאים את המדינה אליהם – כלומר לשנות את הגדרתה של ישראל

כמדינה יהודית. הסיפור שלנו מתייחס אם כן לאוכלוסייה שכן אומרת "עמך עמי", אך מתקשה לומר "אלוהיך אלוהי". את פתרון הבעיה של האוכלוסייה הזו, ניסה לקדם החוק שנגנז.

עכשיו נשאר רק להבין מה הביא לגניזת החוק. לוז העניין הוא שעל אף שהחוק מאפשר לבחור את הרב המקל ביותר, הוא עדיין אומר שרק גיור אורתודוכסי ייחשב כגיור בישראל. על כך יצא קצפם של זרמים אחרים, בעיקר רפורמים, והחלה המסכת הרגילה של האימים בנתק כביכול מהקהילות בארה"ב. את רובם הגדול של היהודים הרפורמים בארה"ב, מעניינת ישראל כשלג דאשתקד. גם כשהם תורמים למגביות היהודיות, רוב הכסף נשאר בארה"ב ובכל מקרה מדובר בסכומים זניחים לחלוטין ביחס לתקציב המדינה, סכומים שוודאי אינם מהווים עילה להתערבות גסה בענייניה הפנימיים של ישראל. הקשר האמיתי היחיד שיש לרפורמים הללו עם ישראל הוא הרצון לקבל לגיטימציה ממנה.

לדעת מי נושא את לפיד היהדות האמיתית ומי מזייף – זה נורא קל... יש לי ביקורת רבה על הדתיות בכלל ועל הממסד הדתי בפרט, אין ספק שיש הרבה מאוד מה לתקן שם. אבל תהיה הביקורת חריפה ככל שתהיה, היא אינה משנה את העובדה שכל מי שסטה משושלת מחזיקי ומעבירי התורה שבכתב ושבעל פה – מה שאנו קוראים כיום היהדות האורתודוכסית - נעלם מעל דפי ההיסטוריה היהודית. מהצדקים, כתות ים המלח וכל ההמצאות שצצו במהלך אלפי שנות ההיסטוריה שלנו – לא נותר זכר. התנועה הרפורמית זו המכנה עצמה "יהדות מתקדמת" היא השער הרחב ביותר להתבוללות בימינו.

זכור לי כיצד הגעתי פעם למיאמי וראיתי בעיתון מקומי מודעה המציעה גיור במקום, תמורת חמישים דולר. מיליוני יהודים אבדו לנו בזכות היהדות ה"מתקדמת" ופירוט נזקיה מחייב מאמר נפרד. אומר רק שמי שמבין מעט ממה שעוללה היהדות ה"מתקדמת" הזו לעם ישראל ממהר לברוח כנשור נחש בחזרה אל חיק היהדות - ה"מפגרת".

בעצם הכלל הוא מאוד פשוט והוא נכתב בפסוק אחד קצר בפרשת "ואתחנן" שקראנו השבת: "ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום" (דברים ד' ד'). הזרמים הסוגדים לעצמם במקום לאל, אלה המעמידים במרכז את הדבקות באדם במקום את הדבקות בה' – כבר לא חיים עמנו היום או שהם בדרך החוצה. היהדות האותנטית שואלת את עצמה כיצד לקיים את רצון אבינו שבשמים. ה"מתקדמים", דוחקים הצידה את האלוהים ומבקשים לקיים את רצון עצמם. זה בהחלט לגיטימי, אבל יהדות - זה לא.

אך טבעי הוא שמי שנושא באמת את דגלה של היהדות הוא זה שבידיו יופקדו מפתחות הכניסה אליה. גם המבקשים להתגייר מבינים היטב היכן מצויים שעריה של האומה אליה הם מבקשים להצטרף. מי שעומד כרגע בדרכם הם שומרי הסף של הקדמה.